

VSAKOMUR, KAR MU GRE!

URŠKA MAKOVEC

Pravičnost je osrednja vrлина države, družbe in vsakega odnosa. »Nobena umetnost in spretnost ne pomagata, če ni medsebojnega zaupanja, ki sloni na pravičnosti. /.../ Prvo, kar je treba storiti, da se družba ohrani, je dati vsakomur, kar mu gre,« pravi pravnik in največji slovenski filozof dr. Milan Komar ter nadaljuje, da je treba – da bi lahko bili pravični – ljudi poznati in jim omogočiti čim boljši razvoj in primerno mesto v družbi. Pravičnosti tudi ni brez resnicoljubnosti. Pravičen je lahko samo tisti, ki ve, da ni popoln in zato neprestano išče – išče resnico.

A Slovenci smo jo leta 1945 – če že ne prej – zavrgli. Od takrat nam vladata laž in krivica. Da ne znamo dati vsakomur, kar mu gre, kaže že to, da nas pogosto vodijo moralni in strokovni pohabljeni, sposobni pa že v kali zatremo, da svojih talentov niti ne morejo razviti. In če se kdo sprašuje, zakaj sodstvo, kot tista zadnja instanca, ki bi morala stvari v družbi postaviti na pravo mesto, ne deluje, je odgovor prav v tem dvojem: prvič, resnica ni več merilo in, drugič, velika večina pravnega kadra so izmaličene osebnosti, po letih šolanja dodobra prežete z zastarelim socialističnim kalupom razmišljanja, ki si ne zasluži imena pravna logika.

Zlasti pravnik bi moral biti tisti, ki mu je iskanje resnice in pravičnosti osnovno vodilo, a o tem sem v času svojega študija komaj kaj slišala, in to le v okviru pravne filozofije – nekega »drugorazrednega« predmeta.

Ob nedavnih dogodkih smo zgroženo ugotovili, da naše sodstvo ne deli pravice, ampak krivico. Da ne ustvarja prava, ampak nepravo. Nekdo si je prisvojil pravico, si prisvojil pravo in državo. Ni se čuditi, da tak sistem ne uživa ugleda, pa čeprav se imenuje pravosodje. Tragika je seveda v tem, da smo se tega zavedli šele zdaj, ko je postalo tako zelo očitno, čeprav je pravica ukradena že vsaj 70, država pa vsaj 20 let. Naša največja težava pa je, da sta razkrojeni pravičnost in državotvornost, ki ju je Slovenec od nekdaj nosil v sebi. Če bi vsak od nas imel razčiščene misli, bi namreč nepravilnike z razumnim odločanjem že zdavnaj odpihnili s političnega parketa in ključnih mest v državi. Že prej omenjeni dr. Komar pravi, da je »pravična država plod ljudi, ki so pravico in red najprej ustvarili v svoji duši.« Če pa so ukradli pravico in porušili red v nas samih, je jasno, da je pot do napredka najprej v tem, da gojimo in širimo čut za pravičnost. Vsak od nas, pri sebi. Tako okrepljeni bomo zmogli opraviti tudi s krivico na višjih ravneh. »Da oblast in z njo čast, ko pred, spet naša bosta last!«

(Časnik.si)

Srečanje zdomcev

Državni sekretar dr. Boris Jesih se je 3. avgusta udeležil srečanja zdomcev v Zgornjem Konjišču. Dogodka se je udeležilo okoli 100 zdomcev. Največ udeležencev, ki so bili predvsem na začetnem delu v Avstriji in Nemčiji, je prišlo iz severovzhodne Slovenije.

Kot pravijo sami, srečanje služi namenu ponovnega združenja vseh zdomcev, ki so v tujini med seboj navezali stike in postali prijatelji. Večina teh, je izven meja, delala toliko let, da si je finančno opomogla, zaslužen denar pa se je vložil v domove, obrti ali kakšno drugo naložbo.

Državni sekretar dr. Jesih je izrazil željo, da bi se v Sloveniji ustvarili pogoji, ki bi ljudem omogočali zaposlitve na domačih tleh.

Organizatorji so poskrbeli tudi za glasbeno zabavo in kulturne dobrote.

Oglasili so se podjetniki

Res smo sredi poletja in v po-
čitniškem času. A delovanje v kri-
zni Sloveniji ne pojenja. To pot je
prišla na vrsto beseda podjetnikov.
Gospodarska zbornica Slovenije
ter preostala podjetniška in trgo-
vska združenja so objavila predloge
ukrepov za povečanje konkurenč-
nosti in gospodarsko rast, ki so jih
v petek 9. t.m. v dokumentu *Kisik*
za gospodarstvo naslovili na pred-
sednico vlade Alenko Bratušek.

Gospodarstveniki poudarjajo,
da kakršnakoli nova davčna bre-
mena niso sprejemljiva. Po nji-
hovich besedah je treba zamrzniti
zdajšnje raven obdavčitve podje-
tij kot najvišjo mogočo in začrtati
pot zniževanja davčnih bremen.
Poudarjajo, da je namesto pri-
dobivanja sredstev z davki nujno
učinkovitejše in racionalnejše upr-
avljanje javnega sektorja s ciljem
znižanja javnofinančnih odhodkov.
So proti dvigu davka na nepremič-
nine, podpirajo pa uvedbo visokih
kazni za črnograditelje in taks za
legalizacijo črnih gradenj, zniža-
nje okoljskih dajatev in trošarin na
energente ter omejitev višine soci-
alnih prispevkov.

Gospodarstveniki opozarjajo,
da zaradi nizke konkurenčnosti ni

investicij, zato ni razvoja, ni gospo-
darske rasti, ni delovnih mest, ni
dobička in ni dovolj proračunskih
prihodkov. Predlagajo nujno od-
pravo birokratskih ovir in občutno
skrajšanje postopkov izdajanja so-
glasij pri investicijah ter pripravo
programov za dodatno podporo
izvozu in turizmu, za privabljanje
tujih investicij in za nov razvojni
program malega gospodarstva.

Oblikovati in izvesti je treba
prave, torej vzdržne in učinko-
vite reforme zdravstva, trga dela
in pokojninske zakonodaje, ne
le njihove kozmetične poprav-
ke, prav tako poudarjajo gospo-
darstveniki, pri čemer parcialni
interesi posameznih skupin
po njihovih besedah ne bi smeli
omajati politične volje za spre-
jetje zdravih reformnih podlag.
Poleg tega se zavzemajo tudi za
nadaljevanje reforme trga dela s
poudarkom na povečevanju pro-
žnosti in z namenom zmanjšanja
zaposlitvenega krča ter za uvedbo
javnofinančno vzdržne pokojninske
reformne, reforme sodstva in ukre-
pov proti plačilni nedisciplini in re-
vizijo sistema javnega naročanja.

Pod zadnjo točko predstavniki
gospodarstva vlado opominjajo, da

je finančni sistem treba urgentno
urediti tako, da bodo banke zmo-
žne finančno servisirati gospodar-
stvo in potrošnike po konkurenč-
nih pogojih, zato se zavzemajo za
hitrejše postopke prenosa slabih
bančnih terjatev, ustrezno dokapi-
talizacijo in privatizacijo bank ter
razdolževanje podjetij s pravoča-
snim prestrukturiranjem.

A ne soglašajo vsi s temi pre-
dlogi. V Zvezi svobodnih sindi-
katov Slovenije (ZSSS) so prepri-
čani, da je del zahtev delodajal-
cev, združenih v dokumentu *Kisik*
za gospodarstvo, škodljiv, in da
bi imel, če bi ga vlada upošte-
vala, katastrofalne posledice za
delavce, upokojence in mlade.
Kot so opozorili, bi v tem prime-
ru ljudje v državi v prihodnosti
potrebovali »umetno dihanje«. Po
njihovih besedah rdeče niti
gradiva ne predstavlja razvojna
strategija, temveč nižji stroški de-
lodajalca, z njimi pa manjša soci-
alna varnost ljudi. To države ne
more popeljati iz krize, temveč
jo lahko le poglobi, verjamejo.
Med idejami, ki so v zadnjem ob-
dobju prišle s strani nekaterih de-
lodajalcev, jih v ZSSS sicer najbolj
razburja ukinitve minimalne plače.

Mnenja škofa Lipovška

Celjski škof Stanislav Lipov-
šek je konec julija kot apostolski
administrator začasno prevzel
vodenje finančno obubožane
mariborske nadškofije. V pogo-
voru za STA je dejal, da so ga
dramatični dogodki, povezani z
odstopoma ljubljanskega nad-
škofa Antona Stresa in maribor-
skega nadškofa Marjana Turn-
ška, močno presenetili.

»V dobrih dveh letih izgubi-
ti štiri nadškofe je na nek način
obglavljenje Cerkve v Sloveniji.
Res je, da sta sama priznala, da
sta delno soodgovorna za nasto-
li položaj, a po drugi strani še
zdaleč nista bila odločilna akter-
ja. Veliko je bilo zraven znanih
in manj znanih, ki so pripeljali
do zdajšnjega skrb vzbujajočega
stanja,« izpostavlja škof Lipov-
šek, ki kot pomembno nalogo v pri-
hodnje vidi stabilizacijo načete podo-
be mariborske nadškofije.

Sam meni, da so odgovorni pri
finančnih poslih nadškofije vendar-
le ravnali neprevidno. »Pri tem pa
smo napravili veliko napako – Cer-
kev je namreč gospodar svojega
imetja in mora z njim dobro upra-
vljati, toda le s svojim, ne pa tudi z
imetjem drugih. S certifikati smo šli
čez reko Rubikon,« je jasen škof.
Ali obstajajo možnosti, da bi storjeno
napako popravili in delničarjem vrnili
prihranke? »Tudi o tem tečejo pogo-
vori, predvsem koliko se bo dalo to
storiti na podlagi obstoječega premo-
ženja nadškofije, a gre za zelo stro-
kovno razpravo, ki je v teku,« pravi.

Glede svojega poslanstva kot
apostolskega administratorja pra-

vi, da pripravlja pot novemu nad-
škofu, postopek izbire katerega se
lahko konča že kmalu. Sam se v tej
vlogi zaradi svoje starosti ne vidi, je
pa primernih mlajših kandidatov po
njegovem mnenju dovolj. Lipovšek
priznava, da so slovenski verniki iz-
gubili veliko zaupanja v cerkveno
institucijo, njegova naloga in nalo-
ga preostalih cerkvenih voditeljev
pa je, da ta spet dobi pravi obraz.
»Veseli smo našega papeža Franči-
ška, ki kar dobro utira novo pot. Ne
le zgolj z všečnim govorjenjem, ki mu
ga morda kdo nekoliko očita, pač pa
tudi s takšnimi ukrepi, kot je v na-
šem primeru. Tega je podpisal on,
kar kaže na to, da misli s prenovo od
pete do glave zelo resno. To je lahko
boleče, a je hkrati lahko tudi zdravi-
lo,« je prepričan škof Lipovšek.

Uradno najbolj vroč dan

V Cerkljah ob Krki se je
živo srebro pretekli četrtek,
8. avgusta, povzpelo na 40,8
stopinje Celzija, s čimer je
bila presežena najvišja do
zdaj izmerjena temperatura v
Sloveniji.

Dozdajšnja rekordna tem-
peratura je bila 40,6 stopinje
Celzija, izmerjena v Črno-
mlju 5. julija 1950. Rekordi
so padli še v šestih krajih,
tudi v Ljubljani, kjer so iz-
merili 40,2 stopinje Celzija.
Kot so potrdili na Agenciji
RS za okolje, so bili tempe-
raturni rekordi izmerjeni tudi
v Mariboru (39,6 stopinje
Celzija), Celju (39,7), Ko-
čevju (37,9), Lescah (36,4),
Postojni (36,5) in na Brniku,
kjer se je živo srebro dvignilo
na 38,1 stopinje Celzija.
Takoj za tem pa se je »pe-
klenska vročina« (kot radi
ponavljajo v Sloveniji), začela
poslavljalati. Po izjemno vro-
čem tednu je ohladitev prine-
sla krajevne plohe in nevihte,
na Dolenjskem tudi točo. Ne-
katere kraje po Sloveniji so že
v petek zjutraj zajele plohe,
popoldne pa je močnejša ne-
vihta s smeri Notranjske zaje-
la prestolnico. Strele so po-
poldne, ko se je nevihta selila
proti vzhodnemu del države,
zanetile še nekaj manjših po-
žarov v naravi.

MARIJINO VNEBOVZETJE

Veliki šmaren

Še posebej se 15. avgusta spominjamo Marijinega obujenja od smrti. Poročila pripovedujejo, da so apostoli položili Marijino telo najprej v

gi. Na ta praznik se namreč ne spominjamo le tega, da Devica Marija ni bila po smrti podvržena telesnemu trohnenju, temveč je to njeno zmagovalstvo nad smrtjo, ko je po zgledu edino-rojenega Sina Jezusa Kristusa dosegla nebeško slavo.

Najodličneje je slavil to resnico sv. Janez Damascan, ki je živel v 8. stoletju. Z vso govorniško silo je vzkliknil: »Spodobilo se je, da je ona, ki je v porodu

nedotaknjeno deviška, tudi po smrti ostala obvarovana vsakršnega razpadanja. Primerno je bilo, da ona, ki je Stvarnika nosila pod srcem kot otroka, prebiva v svetlobi nebeške slave. Primerno je bilo, da nevesta, ki si jo je Oče izbral, prebiva v nebeških dvorinah. Ona, ki je svojega Sina gledala na križu in je sprejela v srce meč bolečin, ki so ji bile pri porodu prihranjene, je bila vredna gledati Sina, kako sedi na Očetovo desnici. Spodobilo se je, da božja Mati uživa vse, kar ima Sin, in da jo častijo vse stvari kot božjo Mater in služabnico.«

Pri Slovencih je že sam sprejem krščanstva tesno povezan z Mariji-

nim vnebovzetjem. Prva cerkev med pokristjanjenimi Slovenci na Koroškem, Gospa Sveta, je vsekakor bila že takoj od začetka posvečena Mariji vnebovzeti. In »velika maša« (vnebovzetje) je bila stoletja pri našem narodu posebno priljubljen čas romanj v razna Marijina svetišča.

Marijino vnebovzetje je praznik upanja, saj nam sporoča, da je Marija dosegla polnost življenja v večnosti. To dejanje predstavlja napoved vstajenja mrtvih, ki ga bomo ob so-dnem dnevu deležni vsi ljudje.

Marijino vnebovzetje pomeni poklon ženi, saj je Bog Marijo, ženo in mater, poveljčal v nebesih. Katoliška Cerkev s praznovanjem tega praznika poudarja dostojanstvo in poklicnost vsake žene.

Praznovanje velikega šmarna nas želi spomniti tudi na to, da sta v življenju pomembni tako materialna kot duhovna sestavina, tako zemeljsko kot večno. Krščansko versko izročilo uči, da si s prizadevanjem za zemeljski napredek posameznik pripravlja večno bivanje. Marijino vnebovzetje v vernikih pogloblja upanje, da je z življenjem po Marijinem vzoru zeleni cilj bivanja pri Bogu dosegljiv za vsakega vernika.

Od leta 1992 dalje je Marijino vnebovzetje tudi v Sloveniji dela prost dan. Slovenski kristjani na ta dan množično romajo na Brezje na Gorenjskem, Ptujsko goro in Sveto goro nad Gorico. V Sloveniji pa je Mariji posvečenih okrog 320 cerkva.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Predhodne volitve so za nami. Izid, čeprav na nek način pričakovan, je presegel v jakosti protivladne tendence. Ljudski glas, še pred dvema letoma večinski nagnjen k predsednici, ji je to pot obrnil hrbet in pokazal svojo nejevoljo. Poraz je jasen.

Kaj pomeni. Najprej moramo opozoriti, da nedeljski izid v praksi še ne odloča ničesar. Volitve so bile predhodne, primarne, notranje. Teoretično naj bi odločile, kdo na oktobrskih dodatnih parlamentarnih volitvah lahko kandidira. Odločilo se bo oktobra. A bile so istočasno realna in neizpodbitna anketa na vprašanje, kakšno je današnje stanje ljudske volje. In v tem oziru je izid neoporečen: vlada je doživela hud, in zlasti zanjo nepričakovan poraz. Pravzaprav ne bi smel biti nepričakovan, saj so ankete že nekaj časa napovedovale, da priljubljenost sedanjih oblasti hitro upada. Gospa seveda teh glasov (kot nešteti drugih) ni hotela slišati. K temu pa je treba dodati še eno značilnost »cristinizma«: kult osebnosti in absoluten personalizem gospe predsednice je povzročil, da dejansko vladna stranka nima vrednih (in priljubljenih) kandidatov.

Sestra pokojnega predsednika, Alicia Kirchner, ki naj bi načelovala kandidatsko listo v ključni provinci Buenos Aires, se je izkazala za nepriljubljeno. Gospa je morala seči po skoraj nepoznanem županu južnega predmestja (Insaustrialde), ki pa je nastopal v njeni senci. Da zagotovi zmago, je sama vodila in se tudi osebno angažirala v kampanji. Kot vsi vemo, je zmagal novodošli in spretni župan občine Tigre Sergio Massa. Izid (skoraj 6% nad vladnim kandidatom) istočasno pomeni osebni poraz gospe predsednice. Čeprav v vladi trdijo, da so oni zmagali, ker so »prva stranka« v državi, je resnica drugačna. Številke položaja pa so jasne: v dveh letih je vlada (predsednica) nekje izgubila nad štiri milijone glasov. S 54 odstotkov je padla na 26.

Po vsej državi. Vladni poraz ni značilen le za provinco Buenos Aires. Plaz nepriljubljenosti je pokrnil velik del države. Od skrajnega juga, kjer je vlada izgubila Santa Cruz, rodno provinco kirchnerizma, pa do severa, kjer je (za vse nepričakovano) bila porazena tudi v provinci Jujuy. Da ne bo dvoma: poraz je bil grozen v vseh petih največjih provincih: Buenos Aires, Cordoba (tukaj je vlada pristala komaj na četrtem mestu, Santa Fe (vlada je bila tretja), Men-

doza (bivši podpredsednik Cobos je prednjačil za več kot 20%). Posebej je treba pogledati prestolno mesto, kjer so Macrijevi kandidati prispeli prvi, vladni pa drugi, a sledijo trije kandidati levičarske povezave, ki je edina »primarno« odločala oktobrsko listo in lahko ob skupnem nastopu oktobra pristane na drugem mestu ali pa celo zmaga. To pomeni, da bo vlada tretja. Tukaj lahko tudi izgubi oba senatorja, kar bo dodaten udarec. Da povzamemo: od 24 provinc je bila vlada porazena v trinajstih, z neverjetnimi primeri kot Catamarca, La Rioja, La Pampa in San Juan. Tega nihče ne more predstaviti kot »zmago«, čeprav je med strankami na prvem mestu. Predvsem ne, ker je gospa sama bila najbolj vidna osebnost celotne kampanje, v katero je vlada vložila svoj brezmejni propagandni stroj.

Kaj nas čaka. Čakata nas dva meseca hudih bojov. Vlada bo nastopala kot ranjena zver in prav s tem še bolj nevarna. So določene province, kjer ne bo mogla doseči kaj več. Zato bo s toliko večjo silo nastopala v provinci Buenos Aires. Skušala bo pridobiti nazaj voljo upornih županov, ki so bili bistveni za njen poraz. V Rožni palači se zavedajo, da je večina srednjega sloja izgubljena. Množični poulični protesti so jasno pokazali, da tam kirchnerizem nima več mesta. Zato bo akcija usmerjena predvsem v revna območja, ki so se tudi izrekla proti vladi. Nova reka podpor in darov bo tekla v te okraje. A opazovalci že napovedujejo, da bo oktobra razlika proti vladi še večja. Odločilno vlogo bodo pri tem znova prevzeli župani. Dobro vemo, da so oni »lastniki srednjeveških graščin«, ki pa obračajo plašč po vetru. Ta fevdalni sistem pa ima značilnost, da ga ne brigajo ideologije. Bili so z Menenom; stali so ob Duhaldeju; se klanjajo Cristini. Dovolj pa je, da se jih prepriča, da je veter potegnil z druge strani, da bodo plašč obrnili po vetru. Marsikateri je bil premagan v svojem fevdu, in se boji, da bi izgubil oblast, ki se ne bo več vrnila. Rad se bo potihoma prislonil novemu »cesarju«, čeprav bo glasno opeval »cesarico«, ki bo še dve leti razpolagala s skrinjo denarja. Po drugi strani pa Massa upa, da bo pritegnil tako glasove, ki so še to pot ostali pri vladi, kot one, ki jih je prejel De Narvaez. Možen je tudi kak dogovor med obema. To bo kmalu jasno. Tako ali drugače, večina resnih opazovalcev trdi, da je nedelja pomenila začetek konca kirchnerizma.

VTISI IZ SLOVENIJE

Zadela nas je strela

(Od našega dopisnika)

To bi lahko bil naslov za marsikaj, čemur prisostvujemo zadnje čase v Sloveniji, vendar ne bo prav nič simboličen naslov. Med enim izmed svojih obhodov sveta je obiskala Slovenijo kolumbijska zobozdravnica Gloria Polo Ortiz.

Nekaj let nazaj ste lahko v Duhovnem življenju brali njena pričevanja o streli, ki jo je zadela. Bila je ožgana, organsko prizadeta, a ji je Bog dal še eno priložnost, da je nanovo zaživela. Kot »protiuslugo« pa sedaj Gloria pričuje o svojem doživetju.

Dogodek je lahko zelo anekdotičen in neverjeten, ker

dobiti 5.000 voltov, ki telo premetavajo po tleh, ki pustijo noge kot oglje, ki tako rekoč uničijo organe, pa se pobrati in spet zaživeti do take mere, da to iznakaženo telo po treh letih lahko rodi otroka, bi lahko uvrstili v tematiko TV programov z dogodki, ki jim skoraj ne moremo verjeti.

Kar je še bolj pretresljivo, je to, kar ni vezano na telo, ampak na dušo. Da je imela možnost videti svojo knjigo življenja in spoznati napake in grehe, ki jih je tako lahko-miselno delala. Da si prizadeva, da bi tudi drugi spoznali, da *dietični/light kristjan* ni pravi kristjan in si tako olajšali pot v srečno večnost.

Za njeno prisotnost v Sloveniji so si pri karizmatični skupini Prenova v Duhu prizadevali že od časa izdaje knjige v Sloveniji, pa se ni izšlo. Kasneje sta poprijela bogoslovec Damian in župnik Janez, da se je izteklo. Gloria Polo je iz Beiruta prišla za dva dni v Slovenijo, nato pa odletela domov v Kolumbijo. Prvi dan je dopoldne bilo posvečeno raznim reportažam, intervjujem in tiskovni konferenci, popoldne pa pričevanju v romarski cerkvi v

Logu pri Vipavi. Naslednji dan je že zgodaj zjutraj pričevala v mariborski stolnici, popoldne pa pri ljubljanskem sv. Jožefu. In zvečer je že odhitela proti Rimu na letalo.

Z Miriam sva bila privilegirani priči njenih pričevanj. Gloria govori v svoji materinščini, zato je bilo treba njene besede prevajati v slovenščino. Vsako srečanje je bilo združeno s slavljenjem, mašo in Glorijinim pričevanjem, zato je vsako trajalo po štiri ure. Vse trikrat so bile cerkve natrpane, polne ljudi vseh starosti, ki so stoje ali sede (kjer se je dalo) doživeto spremljali njene besede in srkali misli. Na prsto oko in po ocenah lokalnih poznavalcev bi mogli te množice sešteti v skupno cifro, ki se vrti okoli pet tisoč oseb.

Prisotni so naju večkrat ogovarjali, kot bi bila sama pričevalca, se zahvaljevali za priložnost srečanja. Želeli so, da bi posredovala Gloriji njihove prošnje, njihove nemire (Gloria kot običajna Latinoameričanka ne obvlada angleščine, torej se običajni Slovenci niso mogli z njo pogovarjati brez tolmačev). Večkrat je bilo to nemogoče, ker je bil naval teh, ki so želeli, da se jim Gloria podpiše v knjigo, tako hud, da nismo mogli do nje. Bila je obkrožena kot kaka pevka ali filmska zvezda. Kaj takega si sploh nisem predstavljal, da bom tak izbruh srečal med Slovenci. Kaže, da tudi organizatorji ne, ker bi verjetno poskrbeli za primerno spremstvo.

Vesoljec Jurij Gagarin ni videl Boga v vesolju; Slovec, ki je bil v Medžugorju, tudi ni videl, da bi se bil tam zgodil kak čudež. Verjeti v čudež, ki se je zgodil Gloriji, za zveličanje ni nujno potrebno. Iz svoje izkušnje pa bi si upal priporočiti spoznanje nje in nje pričevanja. Tudi mene je zadela strela.

GB

NAŠ DOM SAN JUSTO

Dobrodošli, dragi *Thinci*!

Thinci, domačini Tuhinjske doline, ki je pravo okno v raj, so nam že kar nekaj časa dobri znanci; z leti so pa nam postali dobri prijatelji.

Srečevali smo se na turnejah gledaliških skupin, na turi Mešanega pevskega zbora San Justo, na potovanju vsakoletne RAST-i in na obisku posameznikov, ki so se oglasili

valna ekipa tehnike, scene in fotografiranja.

Za gostovanje v Argentini so izbrali veseloigro »Kje je meja?«, ki je nastala izpod peresa domačina, kamniškega rojaka Josipa Ogrinca leta 1876 s še vedno aktualno tematiko: pohlepnost, prepir, nesporazumi; in na konec, a ne nazadnje, ljubezen postavi ponovno vse na pravo mesto.

spretnim vodstvom režiserja Uroša Bajde v deželo smeha in dobre volje. Publika, ki se je v velikem številu odzvala vabilu, je navdušeno nagradila z dolgim, toplim aplavzom režiserja ter vse in vsakega izmed igralcev za izredno uspešno predstavo.

Posebno moramo še omeniti delo mentorice otroške skupine Ljubo Lajmiš, pomočnici mentorice otroške skupine Marijo Koncilja in Martino Bajde, šepetalki Editi Vrankar in Marjano Kadunc, za izdelavo kostumov Pavlo Gorjan, za maske in frizure Suzano Hribar in Patricijo Hacin, vodjo odrskih del v Sloveniji, Marka Konciljo ter tehnika Primoža Pančurja.

Radi bi se tudi zahvalili sodelavcem Našega doma San Justo, ki so s svojim trudom in delom pripomogli k uspehu večera: za izdelavo scenskega prostora - Tone Oblak, Klavdij Selan in Pablo Zafra; za luči in zvok - Erik Oblak, Aleks Puntar, Luka Štrubelj in Nace Kržišnik; za povezavo - Ivana Tekavec in kuharicam Našega doma za okusno večerjo. Prav posebno se zahvaljujemo sanhuškim družinam, ki so naše goste sprejeli v družinskih domovih ter zanje lepo skrbijo.

Ves izkupiček prireditve je bil namenjen misijonskemu delu p. Petra Opeke, zato se glavni odbor Našega doma iskreno zahvaljuje vsem in vsakemu izmed navzočih, ki so tako širokogrudno prispevali v ta namen.

Skupina iz Slovenije je prispela na Ezeizo v petek 2. avgusta, turnejo zaključijo v sredo 21. t.m. Igro bodo še predstavili v Hladnikovem domu v Slovenski vasi (petek 9. avgusta), na Pristavi (nedelja 11. avgusta) ter v Mendoza (petek 16. avgusta).

Dragi *Thinci*, želimo vam še veliko lepih doživetij, veliko uspeha v nadaljnjih nastopih ter, da bi naša prijateljska vez ostala tesna in zvesta.

mit

v okolici Tuhinja, na domu izredno gostoljubne družine Edite in Braneta Vrankar.

Potovanje v Slovenijo, njihovo potovanje v naše kraje pod Južnim Križem, zopet mi tja in že se je iskra vnela v mogočen kres, ki je zanetil projekt obiska *Thincev* k slovenskim rojakom v Argentini.

Tako resno so poprijeli za delo, da so leta 2009, ko je v dvorani na Lazah gostovala gledališka skupina Našega doma San Justo, in je prišlo povabilo, da bi gostovanje vrnil, že pričeli z načrti.

Nekaj besed o Kulturnem društvu Tuhinj: radi se predstavijo kot »eno najstarejših društev na področju kulture v občini Kamnik. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1952 in letos praznuje 60-letnico obstoja. Vsako leto pripravi premiero gledališke predstave, s katero gostuje po krajih širom Slovenije in tudi v tujini. Večkrat pa v goste povabi tudi druga amaterska gledališča in tudi profesionalne predstave«.

Skupino, ki je na turneji, sestavlja 26 oseb, med njimi so nastopajoči in spremlje-

V soboto 3. avgusta je tuhinjska gledališka skupina imela premiero enodejanske »Kje je meja?« v glavni dvorani Našega doma, na odru Frida Beznika.

Z izredno spretnostjo, dinamiko in prikupnostjo so duhovito odigrali glavne vloge Ogrinčeve veseloigre Matevž Hribar (gruntar Matija Križ), Ljuba Lajmiš (njegova žena, Marjana Križ), Žana Hribar (njuna hči, Polona Križ), Primož Kožlakar (sosed Blaž Kraž) ter Brane Vrankar (advokatov pomočnik, Zveriga). Recitatorji Edita Vrankar, Marjana Kadunc, Matjaž Gorjan (predsednik KD Tuhinj) in Janez Novak so povezovali prizore s spremljevalnim besedilom, ki ga je spisal Marijan Belina. Z velikim zanimanjem smo sledili nastopu najmlajših (Zala Koncilja, Kristina Koncilja, Tadej Koncilja, Doroteja Gorjan, Bor Gorjan, Lana Hribar, Lucija Bajde ter Samo Bajde), ki so nam z izredno svežino predstavili otroške pastirske igre in pesmi ob spremstvu harmonike (že) mojstra Mateja Vrankarja.

S prepričljivim nastopom nas je gledališka skupina popeljala pod

DR. MARKO KREMŽAR

Ozadje vetrinske tragedije (1)

Vsak mesec junij se spominjamo enega najbolj temnih obdobij slovenske zgodovine. Domobranci, slovenska narodna vojska, so bili vrnjeni s Koroške v roke partizanov in skupaj s tisoči beguncev pred komunisti raznih narodnosti, pomorjeni na slovenskih tleh. Ob takih obletnicah navadno mislimo predvsem na to, kaj so ti borci proti komunističnemu terorizmu morali pretrpeti in na praznino, ki jo je njihova smrt zarezala v družine in v celotno slovensko narodno telo. Manj prisotna pa je misel o razlogih, ki so privedli britansko vojaško oblast v južni Avstriji do tega, da je te ljudi izročila komunistom, to je v smrt.

V preteklosti so skušali nekateri pripisati to odločitev Jaltski pogodbi med Stalinom, Rooseveltom in Churchillom ter neinformiranosti vodilnih ljudi v demokraciji. Vendar je bilo v Jalti sklepano le glede povojne usode sovjetskih državljanov (C9), ki bi

prišli v ujetništvo zahodnih zaveznikov. Angleži pa so na južnem Avstrijskem vračali begunce ne glede na državljanstvo in celo med Kozaki, katere so vrnili, jih je bilo veliko, ki niso bili sovjetski državljani.

Med nami so priče, ki so slišale, da so angleški oficirji svetovali domobranskim častnikom, naj se predajo Titovim partizanom. To kaže na dober odnos med angleško zasedbeno silo na Koroškem in jugoslovanskimi partizani, ki so takrat bili prisotni severno od Karavank. Ne razloži pa zakaj so Angleži kljub takemu prijateljstvu sprejeli slovenske in srbske begunce, medtem ko so dvesto tisoč hrvaškim vojakom in velikemu številu civilistov iste narodnosti, ki so hoteli 15. maja na Koroško pri Pliberku, na meji zaprli pot in jih zavrnili z oddelki 'kraljevih irskih strelcev'.

Pred nekako dvajsetimi leti je pričel raziskovati ozadje takratnih britanskih odločitev lord Nikolaj

Tolstoj, ki je svoja dognanja napisal v knjigah od katerih je postala svetovno znana 'The Minister and the massacres'. Z njo je avtor posvetil v ozadje omenjenih dogodkov. Trdil je, da je šlo pri vračanju beguncev z avstrijske Koroške za zaroto, sklenjeno mimo odločitev vrhovnih vojaških in političnih poveljstev zahodnih zaveznikov. Kasneje je nekdanji brigadir Low, tedanji šef štaba 5. korpusa 8. armade na Koroškem in kasnejši lord Adlington, zaradi tretritve Tolstoja tožil. Ker Tolstoj ni mogel podpreti vseh svojih trditve z dokumenti, je bil obsojen na težko denarno kazen. Po smrti lorda Adlingtona pa je angleški pisatelj Ian Mitchell odkril večji del dokumentov, ki so v času omenjenih tožbe zginili iz arhivov. Na podlagi teh je napisal knjigo 'The cost of a reputation', kjer opisuje ozadje vetrinske tragedije in do neke mere dopolnjuje Tolstojeve izsledke. S tem pa ponovno osvetli tudi pomemben del bližnje

slovenske zgodovine, ki je povzeta v naslednjem izvlečku.

ZAVEZNIŠKI UKAZI IN PROTIUKAZI

Peti korpus britanske 8. armade v Avstriji je po končani drugi svetovni vojni, maja 1945, izročil nad 70.000 Kozakov in Jugoslovancem Stalinu in Titu. Ian Mitchell v omenjeni knjigi opisuje te tragične dogodke in pravi v uvodu, da je bilo povojno izročanje protikomunističnih enot v nasprotju z vojnimi zakoni in s tradicijo pa tudi v nasprotju z nameni britanske vlade ter najvišjega vojaškega zavezniškega poveljstva.

Tedanji predsednik britanske vlade sir Winston Churchill, ena najmočnejših osebnosti vojne obdobja, je dal že 29. aprila 1945 navodila, naj se proti-titovske sile, ki se bodo umaknile k zaveznikom, 'razorožene namestijo v begunska taborišča'. (C32) To navodilo je maršal Aleksander sporočil 2. maja zavezniškim ar-

Na Romanju treh Slovenij v nedeljo, 4. avgusta 2013, so se sklenili tudi letošnji Višarski dnevi mladih. Dvajset mladih se je v treh dneh seznanilo z življenjem rojakov v Porabju in avstrijskem Štajerskem in Koroškem.

Takle je bil letošnji program: četrtek večer v Števanovcih je bil kulturno obarvan - gledališka skupina Veseli pajdaši je odigrala komedijo v porabskem narečju, Ljudske pevke pa so zapele nekaj ljudskih pesmi. Večerji v Mononštru je sledilo srečanje s člani Sekcije porabske mladine.

V petek so se udeleženci seznanili z delom na uredništvu časopisa Porabje in na Radiu Monošter, pogledali film: Porabje nekoč in danes, obiskali muzej Avgusta Pavla, Vojaški muzej v Števanovcih, Mali Triglav v Andovcih in Küharjevo spominsko hišo na Gornjem Seniku. Po Porabju je skupino vodila študentka, domačinka Martina Zakoč, ki se izredno trudi za ohranjanje slovenskega jezika in slovenske kulture predvsem med mladimi.

Popoldne istega dne je pot vodila proti avstrijski Štajerski, kjer je Susanne Weitlaner v Pavlovi hiši v Potrni predstavila življenje slovenske skupnosti na avstrijskem Štajerskem in delovanje društva Člen 7. Zelo zanimivo je bilo prisluhniti tudi intervjujem, ki so jih posneli s štajerskimi Slovenci preko katerih so mladi dobili dober vtis situacije na Štajerskem. Dan so zaključili v Mariboru, kjer jih je prijazno sprejel duhovnik jezuit Franček Bertolini in z njimi podelil svojo pot, ki jo je prehodil od zamejstva v Italiji preko študija in službovanja po Evropi do vrnitve v Slovenijo.

Sobota je bila v znamenju Koroške - obiskali so najsevernejšo slovensko vas na Koroškem - Djekše - kamor jih je spremljal koroški duhovnik in kulturnik Janko Krištof, družina Karner pa jim je pripravila prijazen sprejem in z njimi podelila kako živijo Slovenci na avstrijskem Koroškem. Popoldne so se usmerili proti Žabnicam, od koder so se povzpeli na Svelte Višarje.

V nedeljo so se vključili v romanje treh Slovenij in pri programu tudi aktivno sodelovali.

(Dalje prihodnjič)

Citati se nanašajo na strani v sledečih knjižnih izdajah:

(M) Nikolai Tolstoj, *The minister and the massacres*, zl. *Century Hutchinson, London, 1986*.

(C) Ian Mitchell, *The cost of a reputation*, zl. *Topical Books, Glasgow, 1997*.

NAŠE ŠOLE

Lepa Alojzijeva proslava

V nedeljo 7. julija so se naše osnovne šole zbrale v Slovenski hiši na Alojzijevi proslavi. Prireditev se je začela v cerkvi Marije Pomagaj s sv. mašo, ki jo je daroval dr. Jure Rode. Vodenje maše, branje beril in prošnji ter prinašanje darov so imeli na skrbi učitelji, učenci in starši Balantičeve šole. Zborček Rožmanove šole je med mašo lepo prepeval ob orgelski spremljavi gdč. Mihaele Podržaj. Msgr. dr. Jure Rode je med pridigo govoril o življenju blaženega Lojzeta Grozdeta: že kot otrok je hodil po Jezusovi poti in zaradi njegove zvestobe Kristusu je kot mlad fant umrl mučeniške smrti. Poudaril je, da je za zgled vsem mladim, ki hočejo biti zvesti krščanski veri in Jezusu.

Po maši so se vsi navzoči zbrali pred spomenikom padlim junakom. Voditeljica Baragove šole, prof. Lucijana Servin Čeč je spregovorila ganljive besede. Med njimi je dejala: »Kot vsako leto se zberemo pred spomenikom, da se spomnimo naših domobrancev, tistih, ki so bili živa priča idealov, vere, svobode, bridkosti in smrti. Težko vse to razumemo, ker nismo tega doživeli. Poglejmo si v srce: nam sedaj žalostno bije? Imamo kakšno

Učenci in starši Prešernove šole so na odru predstavili igro Radio Huda Luknja s posebno stjo, da je vsak odrasli igralec (mamica ali očka) nastopal z otrokom.

Luči so se ugasnile in zastor se je odprl.

V dolini Huda Luknja, v navzočnosti vseh živali gozda, vsako leto priredijo tekmovanje za naslov najlepše živali. Tekmovanje prenašajo po radijski in televizijski oddaji, ki ju vodi priljubljeni in najboljši napovedovalec stari Maček.

Na prvem mestu je predstavitev žirije, ki bo ocenjevala tekmovalce. Sestavljajo jo: predsednik Društva za zaščito malih živali, lačni Volk, častni tajnik čebelarskega društva in upokojen cirkuški klovn, kosmati Medved, znana vremenarka in solistka ženskega pevskega zbora Hude Luknje, zelena Žaba in znana zvezda modra Papiga.

mu pa reče, da se mu v resnici smili, saj ga bodo odslej oblegali fotografi, vlekli na televizijo, prosili avtograme, skratka, da bo

njegovo življenje polno sitnosti, tekmovanj in potovanj.

Končno Lev pride do spoznanja, da vsega tega ne bo mogel prenesti, da želi ostati to, kar je. Živali so mu odprle oči, da je spoznal, da nihče ni najlepši in da so si vsi prijatelji. S tem pripravljanjem nazdravijo in se veselijo.

Publika je lepo izvedeno igro nagradila z močnim ploskanjem. Skrb za lepo pripravljeno predstavo je prevzela gospa Maruša Zorc s pomočjo vseh staršev šole, ki ima za ravnateljico gospo Nadico Kopač Grohar.

Posrečene vloge živali so zaigrali: Gabi Bajda Križ in Mikaela Križ (mački), Cvetka Češarek Tomažević in Janika Tomažević (papigi), Tomaž Žužek in Saša Žužek (volkova), Jože Beltram in Ema Beltram (medveda), Helena Žužek Arenhardt in Vili Arenhardt (žabi), Marjana Bitenc Gaser (pav), Beti Petkovšek Mavrič in Saša Mavrič (srni), Cvetka Kopač Debevec in Lucija Debevec (miški), Saši

Jelenc Vodnik in Myrna Vodnik (osla), Vinko Lazar, Boris Čeč in Mati Gaser (levi), Monika Mehle Jerovšek, Nataša Jerovšek in Adam Jerovšek (natakar Krok in natakarji), Alenka Modic, Lorena Klemenčič Oblak (žolni), Andrejka Papež Cordoba in Magda Cordoba Papež (vrabca 1), Miloš Mavrič (vrabec 2), Jure Fajdiga, Ivana Fajdiga in Emica Lazar (miški 2), Sandra Petkovšek Beltram in Elena Beltram (miški 3), Janez Kopač in Marjan Kopač (petelina), Fiona Beltram (zajec), Marjana Jelenc Petrocco, Isabella Petrocco in Federica Petrocco (race), Boštjan Modic in Matej Modic (kozlička), Marcello Vodnik, Ivan Vodnik, Augusto Oblak in Santi Oblak (opice). Za glasbo so poskrbeli gospa Anka Savelli Gaser, Marjanka Grohar, Marjana Jelenc Petrocco in Cvetka Kopač Debevec, za kostume pa Metka Magister Oblak. Masikirali sta Majda Maček in Karina Ahčin. Zvok sta urejala Adrijan Gaser in Pavel Grohar, luči pa Aleks Šuc. Šepetalki sta bili Zofi Golob in Maruša Zorc. Matjaž in Marjana Rožanec sta oblikovala program. Sceno so pripravili Saši Jelenc Vodnik, Sandra Petkovšek Beltram, Marjana Bitenc Gaser in Lorena Klemenčič Oblak.

L.M.H.

Zgodba papeža

Uboštvo, notranji mir in prenova Cerkve je program, ki je po besedah kardinala Franca Rodeta zajet že v samem imenu papeža Frančiška. O njegovem življenju in teološki misli je mogoče zdaj v slovenščini prebirati v treh knjigah - dveh biografijah in izboru njegovih nagovorov.

Pod okriljem založbe Družina je izšla prva papeževa knjiga v slovenskem jeziku Odprt um in verujoče srce, o njegovem življenju in osebnosti pa je mogoče prebirati v delih - Frančišek: Papež s konca sveta ter Frančišek: Življenje, ideje in misli.

Odprt um in verujoče srce obsega nabor nagovorov, ki jih je imel Frančišek še kot buenosaireski nadškof Jorge Mario Bergoglio za škofe, duhovnike in redovnike. Gre za govore, ki jih je podpisal v štirih desetletjih, čeprav za marsikatero datum nastanka ni znan. Po besedah Franca Rodeta je v nagovorih mogoče razbrati, kako je papeža zaznamovala jezuitska, t. i. ignacijanska duhovnost. Vendar ne nastopa kot klasičen jezuit, ampak z metodami, ki so bližje duhovnosti sv. Frančiška Asiškega, čigar ime si je nadel kot papež.

Nenavaden papež, kot ga je opisal kardinal Rode, v govorih citira tako sv. Frančiška kot Ignacija Lojolskega ter druge svetnike. Ob Lojolskem omenja duhovne vaje, pri čemer uporablja tudi Ignacijev vojaško izrazoslovje iz 16. stoletja. Prav tako povzema besede nekaterih svojih predhodnikov, teologov in pisateljev.

Rode podpisuje predgovor knjige ameriškega avtorja Thomasa J. Craughwella Frančišek: Papež s konca sveta. Zanimivo in berljivo delo, kot pravi, prinaša

papežev življenjepis s številnimi mladostniškimi fotografijami, dotika se tudi obdobja pred Frančiškovim pontifikatom in začetek njegovega papeževanja. H knjigi, ki jo je prevedla Klementina Logar, je dodan pogovor s kardinalom Rodetom o konklavu.

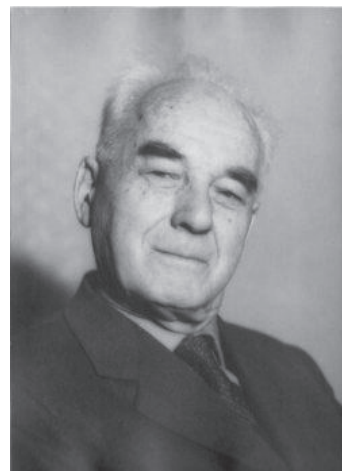
Podobno tudi delo italijanske-

ga častnikarja Andree Tornisellija Frančišek: Življenje, ideje in misli prinaša »simpatično predstavitev« nekdanjega kardinala, pravi Rode. V delu, ki ga je prevedel Stane Zore, lahko spoznamo družino italijanskih migrantov v Argentini, ki je bila »dostojanstveno uboga«. Prebiramo lahko tudi o Bergoglijevem življenju od mladosti, študija v Nemčiji do obdobja, ko je postal provincial jezuitov v Argentini.

Oznaka konservativen ali progresiven papež bi bila preveč enoznačna, saj bo po Rodetovem mnenju Frančišek razočaral pripadnike obeh smeri. »Konservativci« mu že očitajo, da uničuje papeški dvor, je preveč preprost in da nima intelektualnega potenciala prejšnjega papeža, »progresivci« pa ne bodo dočakali odprave celibata, duhovnic, potrditve splava in istospolnih porok, meni kardinal Rode.

Janko Ravnik, ljubitelj slovenskih gora

Celovit opis Janka Ravnika zahteva nemalo besed. Bil je skladatelj, pianist, glasbeni pedagog, filmski režiser in fotograf. Bil pa je tudi velik ljubitelj slovenskih gora in v Prešernovi hiši v Kranju predstavljajo, kako je ljubezen do narave združil s fotografijo.

Na razstavi, ki bo na ogled do 26. avgusta, predstavljajo fotografije iz pred druge svetovne vojne, gre pa za še redko viden in v strokovnih krogih neobdelan fotografski opus tega priznanega umetnika. Z razstavo želijo spomniti na ljubezen in spoštovanje, ki ga je čutil do slovenskega gorskega sveta, izkazoval pa skozi fotografijo in filmski trak.

Ravno umetnost je bila tista, ki ga je privedla v gore, je o Ravniku zapisal Tone Strojín. »Njegova prva izpoved - življenjski credo - je zapisan goram. Pod njimi se je rodil, iz gora je zajemal vir življenja, v njih se je vračal po prizore umetnosti likovnega in glasbenega izpovedovanja. V gorah, kjer vertikalna relief prebadata nebo, je čutil vzkipljivost človeške ustvarjalnosti, intonacijo duha, ki ga človeški užitek in samozadovoljstva ne prerastejo,« še piše.

Gore so pomembne protagonistke tudi V kraljestvu Zlatoroga, prvem slovenskem celovečernem igrano-dokumentarnem filmu, ki ga je posnel leta 1931. Projekcija nemega filma na prostem (na klavirju ga je spremljal Jurij Dobravec) je razstavo tudi odprla.

Razstavo so pripravili Gorenjski muzej in Triglavski narodni park, dogodek ob odprtju pa so pripravili v sodelovanju z Matejem Ravnikom, Matejem Lipovškom in Društvom Jarina Bohinja.

solzo v očeh? Prav zato moramo danes z občudovanjem in spoštovanjem tukaj pred spomenikom obljubiti, da bomo ohranili spomin na našo zgodovino, na grozljive dogodke, ki jih je pretrpel slovenski narod, ki mu tudi mi pripadamo, s tem, da molimo za Slovenijo, da se potrudimo in govorimo lepo slovenščino. Od nas je odvisno!«

Nato so učenci Baragove šole recitali Balantičevo pesem »Zaman«. Parček v narodni noši je pred spomenik položil slovenski šopek in svečo.

Po poklonu padlim junakom, so se prisotni pomaknili v dvorano škofa Gregorija Rožmana. Prof. Nina Pristovnik Díaz, voditeljica Rožmanove šole je v imenu šolske referentke, gospe Alenke Prijatelj, pozdravila vse navzoče.

Nastop mojstra Žolne in ansambla "Vrabci" na strehi, popestri tekmovanje. Za njim se predstavi prvi tekmovalac, pisani Pav, po poklicu maneken, ki se poteguje za naslov najlepše živali, ki predlaga, naj tekmovanje kar zaključijo, saj ni druge možnosti, kot da bo on dobil prvo mesto. Drugi tekmovalac je mlada, plaha, ljubka, sramežljiva Srnica. Za njo prideta na vrsto še majhna, prikupna, sladka siva Miška in muhasti Osel. Vsak izmed njih se predstavi, žirija jih pa ocenjuje. Predstavo je potrebno nenadoma ukiniti, ker so prejeli sporočilo, da je iz živalskega vrta pobegnil afriški Lev in je na poti v Hudo Luknjo. Lev se res prikaže med živalmi in želi vedeti, zakaj niso njega povabili na tekmovanje, zakaj je žirija sploh potrebna, saj je že od vsega začetka jasno, da je on najlepše bitje na svetu. Zaradi tega so vse živali v zadregi in se mu začnejo opravičevati, Lev se pa veseli, ker so končno vsi ugotovili, da je on najlepši. Osel

NOVICE IZ SLOVENIJE

BREZPOSELNOST V JULIJU

Konec julija je bilo v Sloveniji registriranih 117.143 brezposelnih, kar je 0,5 odstotka več kot junija in 9,6 odstotka več kot julija lani, je objavil Zavod RS za zaposlovanje. Število registriranih brezposelnih se je po petih mesecih upadanja zvišalo. Ministrstvo za delo je kljub porastu števila registriranih brezposelnih v juliju zadovoljno z gibanjem brezposelnosti v letošnjem letu. Julijska rast je sicer posledica med drugim večjega prijavljanja po izteku zaposlitev za določen čas, uvedbe stečajev in tudi iskanja prve zaposlitve.

Z BUJTO REPO V GUINNESSOVO KNJIGO

V Veliki Polani so na odprtem ognjišču v velikem kotlu skuhal bujto repo, katere skupna količina bo znašala več kot 1000 litrov. S tem se organizatorji prireditve potegujejo za vpis v Guinnessovo knjigo rekordov. (Bujta repa spada med prekmurske narodne jedi in je samostojna jed, ki se je tradicionalno pripravljala v času kolin. Osnovne sestavine so svinjsko meso, kisla repa in kaša. Začini se s česnom in čebulo.lme jedi je povezano z zakolom prašiča: »bujta« v prekmurščini pomeni »ubita«.)

PREDORA DO KOPRA NASLEDNJE LETO?

Družba za avtoceste v RS (Dars) je prekinila pogodbo z Alpine Bau za dokončanje del v predoru Markovec ter začel s postopkom unovčenja bančne garancije. Bančna garancija pri NLB znaša slabih 5,4 milijona evrov, medtem ko naj bi za dokončanje del neuradno potrebovali največ milijon evrov. Razpis za izbor novega izvajalca naj bi objavili septembra ali najpozneje oktobra. V vsakem primeru pa na Darsu zagotavljajo, da se bodo potrudili, da bi predor za promet odprli do začetka turistične sezone 2014.

SPET Z BALONOM

Po skoraj letu dni od tragične nesreče balona, ki je na Ljubljanskem Barju zahtevala šest smrtnih žrtev, so balonarji vendarle dobili pravilnik o vzletnih in pristajalnih območjih za balone. V Letalski zvezi Slovenije so z njim zadovoljni, moti pa jih, da je nastajal skoraj leto dni. Balonarji so namreč v tem času utrpeli velik izpad dohodka.

PO SVETU

MURSIJEVI PODPORNICI

Predstavniki začasnih egiptovskih oblasti so napovedali, da bodo odstranili velika protestna tabora podpornikov odstavljenega predsednika Mohameda Mursija v Kairu. Odločitev je bila sprejeta na nedeljskem sestanku notranjega ministra in njegovih svetovalcev. Mursijevi podporniki vztrajajo na obeh trgih egiptovske prestolnice in se pripravljajo na posredovanje policije in vojske. Oblasti naj bi z odstranjevanjem protestnih taborov začele že v jutranjih urah, vse skupaj naj bi trajalo več dni. Do zdaj o premikih policije in vojske ni še nobenih poročil.

UMRL OSUMLJENEC ZLOČINOV

Umrl je zloglasni osumljenec nacističnih zločinov, 98-letni Madžar Lašo Čatari, ki naj bi med drugo svetovno vojno pomagal organizirati deportacijo približno 16 tisoč Judov v koncentracijsko taborišče Auschwitz. Čatariju so sicer nameravali septembra soditi za njegove zločine. Leta 1948 so mu v takratni Českoslovaški sodili v odsotnosti in ga obsodili na smrt. Po vojni je namreč pobegnil v Kanado, a je očitno 15 let pred aretacijo nemoteno živel na Madžarskem. Aretirali so ga julija lani v Budimpešti s pomočjo informacij Centra Simona Wiesenthala. Na zaslišanju je takrat vse obtožbe zanikal.

DAN MLADIH

12. avgust je mednarodni dan mladih. Generalna skupščina Združenih narodov ga je razglasila leta 1999, da bi tudi mladi lahko opozorili na svoj položaj, vlogo, pravice in dolžnosti. Letos je dan posvečen migracijam mladih. Te se v Sloveniji v zadnjem času povečujejo na račun iskanja boljših zaposlitvenih možnosti zunaj meja države. Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Mun je v poslanici ob mednarodnem dnevu mladih poudaril, da so mladi migranti koristni za družbo, iz katere izvirajo, prav tako pa tudi za tisto, v katero se preselijo. Kot je dodal, pozitivno vplivajo na gospodarstvo ter bogatijo družbo in njeno kulturo.

ZAUPNICA ČEŠKI VLADI

Potem ko češki parlament po pričakovanjih ni izglasoval zaupnice vladi premiera Jirija Rusnoka, postaja vse verjetneje, da se bodo Čehi še letos, morda že oktobra, podali na predčasne parlamentarne volitve. Seja parlamenta, na kateri bodo poslanci glasovali o razpustitvi, je

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

Priležitost za študij slavistike. V Svobodni Sloveniji smo nedavno pisali, da je katoliška univerza v Buenos Airesu ustanovila slavistični oddelek. Na njem so predvidena predavanja o literaturah posameznih slovanskih narodov in o raznih vplivih, na njihov razvoj ter usmeritev. Omenili smo tudi, da je katoliško vseučilišče pripravljeno odpreti tudi slovenski seminar, na katerem bi bila še bolj osredotočena razprava o vsem, kar se nanaša na slovenski jezik in slovensko kulturo ter literarno zgodovino. To pa seveda samo v slučaju, če se bo prijavilo zadosti slovenskih slušateljev ...

SLOVENSKA VAS

Igra Sirota Jerica. V nedeljo, 28. julija, so otroci šolskega tečaja iz naše vasi ponovili za starše, soročnike in vaščane na sploh v domu Albrechtovo pravljичno igro v 4 slikah: Sirota Jerica. Požrtvovalna učitelja ga. Zdenka in g. Lovro Jan sta igro režirala in pripravila za naše razmere ... V glavnih vlogah so nastopali: mati: Mojca Bavdek; oče: Jože Rome; mačeha: Jelka Kalan; Majda: Marija Stanovnik; Miran: Jani Gris; Jerica: Zorkica Gris; Svitozar: Danilo Rome; vile: Mimi Bokalič, Tončka Sušnik, Anica Broljih, Irena Zgonc, Slavka Urbanija, Lenka Bavdek; palčka: Franci Stanovnik in Jožko Bokalič; angela: Marica Žitnik in Olga Hladnik ...

CARAPACHAY

Čeprav se nismo že dolgo oglasili, vendar še živimo in prav delavni smo v našem Domu. Junija meseca smo imeli kar tri prireditve: 15. junija je bil prosvetni večer, na katerem je predaval g. dr. Milan Komar ob 10-letnici smrti dr. A. Odarja ... - V nedeljo, 16. junija je gostovala igralska družina Misijonskega odseka iz Lanusa. V režiji g. L. Štancerja so dekleta odlično predstavila Pesem o ljubezni ... - V nedeljo, 23. Junija smo se oddolžili spominu vseh komunističnih žrtev in revolucije. Prvič se je predstavila mladina, ki je pod vodstvom g. Pirca prav lepo recitirala on deklamirala. Tudi par pesmic so zapeli ...

(Svobodna Slovenija, 2. avgusta 1963 - Št. 31)

napovedana za prihodnji teden. Proti vladi so glasovali poslanci Demokratske državljanske stranke, liberalno-konzervativni TOP 09 in manjša stranka LIDEM. Za upnico vladi pa so glasovali poslanci levosredinskih socialdemokratov, komunistov in stranke Javne zadeve. Po poročanju agencij se je pokazalo, da so pri bili glasovanju odločilni glasovi neodvisnih poslancev.

BEGUNCI

Na plaži na Siciliji so v soboto našli trupla šestih utopljenih migrantov, še okoli 120 so jih z majhnega ribiškega čolna, ki je nasedel v bližini obale, rešili. Lokalne oblasti domnevajo, da so migranti, med katerimi so tudi mlajši otroci, Sirci. Po poročanju italijanskih medijev šesterica ni znala plavati in je utonila, potem ko je z nasledlega čolna poskušala priplavati do kopnega. Čoln je sicer nasedel vsega skupaj 15 metrov od obale. Svojo skrb za begunce je papež Francišek izrazil s tem, da je 8. julija obiskal italijanski otok Lampedusa, kjer sicer pristane največ beguncev iz Afrike in Bližnjega vzhoda.

VROČINSKI VAL

Na Japonskem je vročinski val s temperaturami nad 40 stopinj Celzija ta konec tedna zahteval najmanj štiri žrtve. Vročinski val, ki je zajel tudi dele Kitajske, je posledica območja visokega zračnega pritiska nad Pacifikom, ki prekriva večji del japonskega otočja. Vročinski val v začetku julija pa je v deželi vzhajajoče sonca zahteval okoli deset življenj.

RESUMEN DE ESTA EDICION

TESTIMONIO DE DIOS

El corresponsal desde Eslovenia Gregor Batagelj, informa de la visita de la dentista colombiana Gloria Polo Ortiz a Eslovenia, para dar su testimonio de fe. Años atrás, un rayo la impactó y calcinó su cuerpo. Dios le dio otra oportunidad y en agradecimiento ahora Gloria testimifica sobre su experiencia por el mundo. Gloria estuvo dos días en Eslovenia y tras atender a la prensa, brindó su testimonio en las iglesias de Vipava, Maribor y Ljubljana. El corresponsal tuvo el agrado de acompañar a Gloria ya que su esposa ofició de traductora. (Pág. 2)

DEVOCION ESLOVENA

Es sabido que los eslovenos son un pueblo de arraigada fe católica. También es conocida su devoción mariana, que se expresa en celebraciones muy profundas y sentidas, peregrinaciones emotivas y una profusión de cantos a la Virgen realmente única. Entre las fiestas marianas se destaca la de la Asunción, el 15 de agosto, conocido también como “velika maša” (misa grande). Ese día los fieles visitan los tradicionales santuarios eslovenos como Brezje en la Gorenjska, Ptujška gora, en Štajerska o Sveta gora en Primorska. (Pág. 2)

TEATRO DESDE ESLOVENIA

El grupo de la Sociedad Cultural Tuhinj inició su gira por la Argentina presentando una obra de teatro el sábado 3 de agosto pasado en San Justo. El lazo de amistad entre los eslovenos de “aquí” y de “allá” se fue conformando con los diversos viajes que realizaron los grupos de teatro y se fortaleció aún más durante la gira del coro mixto de San Justo. La Sociedad Cultural de Tuhinj tiene su sede en el municipio de Kamnik y celebra este año su 60º aniversario. Es un grupo de teatro amateur que años tras año estrena obras que presenta en diversas ciudades de Eslovenia y en el extranjero. El grupo que esta de visita en nuestro país está compuesto por 26 personas, entre artistas y equipo técnico. La obra que estrenaron en San Justo lleva el título *Kje je meja* y fue escrita en 1876 por J. Ogrinec, oriundo de Kamnik. Su temática es aún actual: avaricia, pleitos y malentendidos que, finalmente, el amor pone todo en el lugar correcto. Las excelentes actuaciones fueron recompensadas con un largo y caluroso aplauso. Entre las escenas se recitaron poesías que acompañaban al texto y un grupo de niños presentaron juegos y canciones infantiles populares. La velada deleitó al público presente que con su contribución en la entrada ayudó a la obra del misionero Pedro Opeka en Madagascar. (Pág. 3)

EL VALLE QUE REUNIÓ A LOS AMIGOS

El pasado domingo 7 de julio de 2013 se reunieron en la Casa Eslovena todos los alumnos de los cursos sabinatos a la celebración de San Luis. Primero, Mons. Dr. Jure Rode ofreció la misa en la iglesia Marija Pomagaj, durante la cual cantaron los alumnos de Rožmanova šola (San Martín). En la homilía se refirió a la vida del beato Lojze Grozde quién desde pequeño siguió el camino de Jesús y por su fidelidad a Cristo murió como un mártir. Después de la misa, todos los presentes se reunieron en el monumento a los héroes caídos donde los alumnos de Baragova šola (Lanús) recitaron una poesía y colocaron un ramo y una vela en recuerdo de las víctimas. En el escenario del salón principal comenzó a desarrollarse una historia muy divertida realizada por los padres y alumnos de Prešernova šola (Castelar). En el valle Huda Luknja, en presencia de todos los animales de la selva, se desarrollaba un evento anual muy importante: la competencia por el título del animal más bello. La competencia se transmitía por radio y televisión y contaba con un jurado evaluador competente. Los animales se fueron presentando hasta que el evento se interrumpió. ¡El león se escapó del zoológico para participar de la competencia! Luego de idas y vueltas, finalmente, todos los animales coincidieron que nadie el más hermoso que el otro y que todos son amigos. Así festejaron y brindaron por el encuentro. ¡Felicitaciones a todos quienes idearon, participaron e hicieron posible tan bella historia sobre el escenario! (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Znidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com Za Društvo ZS: Franci Žnidar / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Marija Ivana Tekavec, Lučka Oblak Čop, Marko Kremžar, Luciana Hribar Podržaj in Marko Vombergar. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 600.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 820.-; beli papir \$ 930.-; Bariloche; \$ 785.-; obmejne države Argentine, 250.- US dol.; ostale države Amerike, 280.- US dol.; ostale države po svetu, 300.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 200.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida”, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit”. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Laval 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna prežetja.

Apetit
sabor europeo
4 1 5 8 .
Avellane-

da 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode
Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p.
Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna posredovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.comVALUTNI TEČAJ
V SLOVENJI
13. avgusta 2013

1 EVRO	1,33 US dolar
1 EVRO	1,37 KAD dolar
1 EVRO	7,50 ARG peso

SLOVENCİ IN ŠPORT

BENO UDRIH SE SELI

Slovenski košarkar Beno Udrih (foto) bo prihodnjo sezono igral v dresu New York Knicks.

Moštvo, ki nastopa v severnoameriški ligi NBA, bo Šempetrčanu odštelo 1,27 milijona ameriških dolarjev, Udrih pa bo pri kratkohladih zamenjal veterana Jasona Kidda, ki bo odslej kot trener vodil Brooklyn Nets. Udrih je v drugem delu prejšnje sezone nastopal za Orlando Magic, zanj pa so se zanimali tudi pri Memphis Grizzlies in Philadelphia 76ers.

MARIBOR GRE NAPREJ

Nogometaši Maribora so se na povratni tekmi tretjega kroga kvalifikacij z Apoelom razšli brez za-

detkov 0:0 in si zagotovili najmanj igranje v evropski ligi vse do decembra ter končnico kvalifikacij lige prvakov. Prva tekma v Ni-

kozi se je končala z neodločenim izidom 1:1, a so Mariborčani dosegli gol v gosteh.

V zadnjem krogu kvalifikacij za ligo prvakov se bo pomeril z Viktorio iz Plzně. Prva tekma bo 20. avgusta na Češkem, je odločil žreb v Nyonu, povratna pa 28. avgusta v Ljudskem vrtu. - Druga udeležba v skupinskem delu najmočnejšega evropskega klubskega tekmovanja bi Mariborčanom navrgla 8,6 milijona evrov. Vsaka zmaga v skupinskem delu prinaša dodaten milijon, remi pa polovico te vsote.

17. avgusta ob 20.30 uri

v Slomškovem domu

Castelli 28, Ramos Mejía

Vstopnice v predprodaji

OBVESTILA

SOBOTA, 17. avgusta:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**Café concert** ob 20.30. v Slomškovem domu**NEDELJA, 18. avgusta:**
Romanje v Lourdes, ob 10. uri. Av. La Plata 3757, Santos Lugares, Bs. As. (ta dan ne bo krajevnih sv. maš).**SOBOTA, 24. avgusta:**
60. Obletnica Prešernove šole, ob 19. uri na Pristavi.**NEDELJA, 25. avgusta:**
Mladinski dan v Carapachayu.**Kosilo upokojencev** v Našem domu San Justo in igra *Medved*.**PETEK, 30. avgusta:****Občni zbor Mutual Sloga,** ob 20. uri v Slovenski hiši.**SOBOTA, 31. avgusta:**
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**Rock in Lanús**
NEDELJA, 1. septembra:**47. obletnica Zveze slovenskih mater in žena,** ob 16. uri v Slovenski hiši.**SOBOTA, 14. septembra:****Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB,** ob 15. uri v Slovenski hiši.

OSEBNE NOVICE

Nova diplomantka

V torek, 6. avgusta je na Pravni fakulteti Buena-saireške univerze končala študije **Saši Podržaj** in postala uradna prevajalka za slovenski jezik. **Čestitamo in želimo obilo uspehov!**

Smrt

V San Justo je umrla **Marija Oblak** (47); v Bera-zategiju **France Vitrih** (91); v Jauregui **Jožica Peternel** (88).**Naj počivajo v miru!**DARUJTE
V TISKOVNI SKLAD!- 50 -
MLADINSKI
DAN
V CARAPACHAYU

25. AVGUSTA

8.00 ZAČETEK TEKMOVANJ

10.45 DVIGANJE ZASTAV

11.00 SVETA MAŠA

13.00 KOSILO

19.30 KULTURNI PROGRAM

NATO PROSTA ZABAVA S
SKUPINO **ZLATOROCK!**

DRA. CECILIA GRIERSON 3867, CARAPACHAY, VICENTE LÓPEZ

Slavite Gospoda, ker je dober,
ker vekomaj traja njegova ljubezen!
Psalm 107

Na praznik sv. Ignacija Lojolskega, ustanovitelja jezuitov, je 31. julija 2013, odšel k svojemu Stvarniku-Očetu, v 87. letu starosti, naš preljubi brat, svak, stric, duhovni oče in prijatelj

Biseromašnik -
p. dr. Alojzij Kukovica DJ

Iskrena zahvala vsem, ki ste ga v življenju z ljubeznijo spremljali, mu izkazovali razumevanje in pomoč.

Številnim sobratom - argentinskim in slovenskim duhovnikom, gospodu škofu Vinku Bokaliču CM ter msgr. dr. Juretu Rodetu za vodstvo somaševanja pri pogrebni sv. maši in ob pokopu zemeljskih ostankov v cerkvi Marije Pomagaj.

Hvaležni smo jezuitskemu provincialu, p. Alejandru Tilveju, ge. Ireni Urbančič Poglajen, predsedniku Zedinjene Slovenije, g. Franciju Žnidarju, ge. Mici Malavašič Casullo, predsednici Našega doma San Justo, g. Andreju Golobu, predsedniku Pristavske skupnosti ter lic. Franciju Markežu (v imenu Adroguječanov), ki so se po sv. maši s prisrčnimi in hvaležnimi besedami poslovili od blagega pokojnika.

Hvala vsem prijateljem in znancem, v Argentini, v Kanadi in v Sloveniji, za molitve in vso ljubezen, s katero ste spremljali našega dragega duhovnika, še posebej v času bolezni ter vsem, ki ste ga kropili in ga pospremili na zadnji poti.

Predobri Bog naj mu nakloni večno srečo v Svojem objemu!

Žalujoci:

sestra **Cveta**, vdova **Koželj**brata **Lado** z ženo **Marijo**,**Jože** z ženo **Agico**,**Tomaž** in **Majda** z družinama;

svakinje, številni nečaki in nečakinje, bratranci

in sestrične ter ostalo sorodstvo.

Irena in **Lojze Poglajen** z družino.

Argentina, Kanada, Slovenija, v letu 2013.

47. obletnica Zveze slovenskih mater in žena

v nedeljo, 1. septembra 2013

ob 16. uri sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj in nato akademija.

Lepo vabljeni!

Prešernova šola na Pristavi slavi

BISERNO OBLETNICO

Slavnostni govornik Lic. Franci Markez

Na sporedu bo recitacija in petje sedanjih učencev, ter igra

ČUDEŽNA SRAJCA
L. SuhodolčanRežija: **Dominik Oblak**Prisrčno vabljeni sedanji in bivši učenci, učitelji, starši in prijatelji naše šole,
v soboto 24. Avgusta ob 19 uri!